

ÜRETİCİLER KOVAN AZALTIYOR SOFRADAN ÖNCE BAL ELENDİ

SAĞLIKLI ve ekonomik balı doğal yollarla üreten ama satma konusunda endişe duyan arıcılar, sezona kovan sayısını azaltarak hazırlanıyor. 31 yıldır arıcılık yapan Kubat, "Geçen yıl 210 lira olan şekerin çuvalı 800 lira, o da bulabilirsene. Krizin sofralardan ilk elediği ürün bal oldu" dedi. » SİMAY GÖZENER 6'da

Maliyetlerin artmasıyla raflardaki hileli ürünlerin sayısı her geçen gün çoğalıyor

Balın da tadını kaçırdılar

SİMAY GÖZENER

Tüketicinin balla arası- na "mesafe" koyması şu günlerde arıcıları kaygılandırıyor. Artan üretim maliyetleri karşısında direnip üretime devam mı edecekler, yoksa arılarından vaz mı geçecekler? Peki, gerçek bala ulaşmakta zorlanan tüketiciyi neler bekliyor?

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik kriz, doğru ve temiz gıdaya ulaşım krizine doğru gidiyor. Üretimdeki maliyetlerin artması tüketiciyi bütçesine uygun ürünlere yönlendirirken, bir yandan da raflardaki hileli ürünlerin sayısını da her geçen gün artırıyor. Dengeli ve sağlıklı beslenmenin olmazsa olmazı güvenli ve doğal ürünlere ulaşmak ise bu kriz ortamında neredeyse imkânsız. Hem sağlıklı hem de daha ekonomik olan balı doğal yollarla üreten ama ürettiği balı satma konusunda endişe duyan arıcılar ise önümüzdeki sezona kovan sayısını azaltarak hazırlanıyor. Petekler krizin gölgesinde balla dolmaya başlarken, ürettiği balı tüketiciye ulaştırıp ulaştıramama konusunda kaygı yaşayanlardan biri de 31 yıldır Malatya'da arıcılık yapan Baki Kubat. 90 kovandan 10'unu geçtiğimiz günlerde satmak zorunda kalan Kubat, "Binbir emekle ürettiğim balı satıp satamayacağım konusunda endişeliyim" diyor. Ekonomik krizin gölgesinde çiçeklenen bahar mevsimiyse beraber masrafları da artan Kubat endişelerini şu sözlerle ifade ediyor: "Bizim sezonumuz martta başlar, ekim sonunda da ürünü alırız. Sezon başlamadan 15 gün önce, henüz çiçekler açmadığı için hem arıları beslemek hem de hastalıklara karşı korumak için özel olarak hazırladığımız keklerden vermeye başlarız. Sonrasında da şerbetle destekleriz ta ki dağdan bal gelene kadar... 10 kovana bir çuvaldan hesap yaparsak benim sadece bahar döneminde 80 kovan arı için sekiz çuval şekere ihtiyacım var ki buna sonbaharda yaptığımız takviye dahil değil. Geçen yıl 210 lira olan şekerin çuvalı bugün 800 lira, o da bulabilirsen. Üyesi olduğum Arıcılar Birliği'nin aracılığıyla benim 420 liradan aldığım şeker, birliğe üye olamayanlar alamadı.

Mazota güç yetmiyor

Haziranın ilk haftası arıları, traktörle yaylaya götürüceğim. Her iki, üç günde bir de kontrole gideceğim, ta ki balı alıp dönene kadar. Suy-

Her yılın temmuz ayında arıcıya maliyeti hesaplanan balın, 2021'de maliyeti 23 lirayken bu yıl 65 liranın altında olmaması öngörülmüyor.

la çalışmıyor ki bu traktör... Geçen sene 55 lira olan petek bu yıl 90 lira. Her yıl dölleyip çoğaltmak için ana arı alman gerekiyor, onun da fiyatı 55'ten 120 liraya çıktı. Bunun ilacı var, kovani var.

Sofralardan ilk elenen ürün

Ben her yıl aşağı yukarı bir ton geven ve anık balı ürettiyorum. Aracsız bir şekilde de tüketiciye ulaştırıyorum. Geçen sene kilogramını 80 liraya sattığım balı bu gıderlerle kaç satacağım? Krizin sofralardan ilk ellediği ürün bal oldu. Şimdi ben binbir emekle ürettiğim balı bu yıl satabilecek miyim, bunun endişesini yaşıyorum. Üretelim mi, üretmeyelim mi?"

İthal şeker, ihraç bal

Muğla'da, Ordu'da, Tunceli'de Mersin'de sezona endişeyle başlayan üreticinin dile getiren Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği (TAB) Başkanı Ziya Şahin, "Bugün ülkemizde 82 bin aile geçimini arıcılıkla sağlıyor. Bun-

ların da yüzde 75-80'i gezgin, yani 10-30 bin km yol kat ederek arıcılık yapıyor. Bu da demek oluyor ki Türkiye'deki arıcıların en büyük sorunu mazot. Bunu arı yemi olarak kullandığımız şeker takip ediyor. Mazotun ve şekerin birim fiyatının dört kat arttığı bir ortamda arıcılar, üretimle ilgili haykırışlarında son derece haklı" diyor.

Bal üretimine sorunsuz bir şekilde devam edebilmeleri için Tarım ve Orman Bakanlığı'nın desteğini işaret eden Şahin, "Pek çok ürünün ithal edildiği ülkemizde bal ihraç ediliyor. Bugün arıcıya yapılan yatırımın yarın devlete fazlasıyla döneceği düşünülmeli ve 2022 yılı destekleri yüzde 100 artırmalı" diyor.

Üç kat artacak

Her yılın temmuz ayında arıcıya maliyeti hesaplanan balın, 2021'de maliyeti 23 lirayken bu yıl 65 liranın altında olmaması öngörülmüyor. Bu durumda akullara, lüks tüketim sınıfına giren balın tüketicinin sofrasına tamamen

'NASIL GÖLGE DÜŞÜREBİLİR'

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yaşar Üzümcü, "Ülkemizdeki ekonomik kriz bütün gıda ürünlerinin fiyatlarında aşırı bir artışa neden oldu. Bu durum da gıdada taklit ve tağşiş yapan, hileli gıda üreticilere fırsat yaratıyor. Önümüzdeki günlerde tereyağı, zeytinyağı, peynir gibi fiyatı nispeten yüksek olan ürünlerde olduğu gibi balda da sahtekârlığın daha da artmasını bekliyoruz. Bugün marketlerden "bal" diye aldığımız ve sağlık aç-

sından da fayda beklediğimiz pek çok ürünün bal aromaları ile tatlandırılmış şeker karışımları olduğunu görüyoruz. İşin kötü tarafı tüketicinin balın iyi mi, kötü mü olduğunu anlayabileceği sihirli bir formül de yok maalesef. Balın hakiki olup olmadığı ancak laboratuvarla yapılan analizler sonucunda anlaşılabilir. Bu sebeple hileli gıda üreticilerin önünü kesmenin tek yolu, devlet tarafından etkili denetimlerin artırılması" ifadesini kullandı.

veda edip etmeyeceği geliyor. Bu yıl arıcıdan kilogram fiyatı en az 65 liraya çıkacak balların tüketiciye satışının 100-120 liradan aşağı olamayacağını söyleyen Şahin sözlerine şöyle devam ediyor: "En az 20 çeşit balın üretildiği ülkemizde tüketici neden bal yiyemiyor? Devletin kontrol mekanizmasını çok iyi çalıştırmaması gerekiyor. Sözleş-

meli üretim modeliyle devlet üreticiden alacağı balları; Tarım Kredi Kooperatiflerinin, Atatürk Orman Çiftliği'nin ve TÜRKŞEKER'in marketlerinde daha uygun fiyatlarla tüketiciye buluşturulmuş. Böylece arıcılığa sıcak bakmayan genç nesil için ekmeğe kapısı olacak bala tüketici de daha kolay ve uygun fiyatla ulaşmış olur." • İSTANBUL

